

# GAZETA KRAKOWSKA

## N<sup>ro</sup> 84.

Z KRAKOWA DNIA 21 PAZDZIERNIKA 1821 ROKU W NIEDZIELĘ.

*Z Petersburga d. 13 Września d. k.*

Przez dyplomat Najwyższy Jego Cesarzkiej Mości pod d. 30 Sierpnia, Minister morski, Margrabia Traversé w nagrodę długiej z odznaczającą się gorliwością służby, mianowany jest Kawalerem orderu S. Jędrzeja.

Komitet Towarzystwa Petersburgskiego opieki więźniów, wykupił osadzonych za długi za 1224 rubli 13 kop,

Dzień Imienia J. C. M. z wielką uroczystością obchodzony był w Moskwie. Tegoż dnia otworzony został ogród w Kremlinie. Ogódninie gley z południa zjazd był wielki publiczności do tego ogrodu, którego piękności i gustu opisać niepodobna. Wieczorem o godzinie gley mnóstwo mieszkańców zgromadziło się o ten obchód, któremu miła przez dzień cały i wieczorem towarzyszyła pogoda.

Piszę z Kiachty pod datą 11 Lipca: Wan, najwyższy Chiński rządca całego tu kraju, żyjący w Urdze o 300 wiorst od naszego miasta, przybył do Maymaczyna dnia 8 t. m. z trzema synami, i wysiadł do domu Zarguczeja, Chińskiego tu urzę-

duika, sprawującego pograniczne interesy. Tegoż dnia byli u Wana, Radca dworu P. Hołachowski, Dyrektor celny, wszyscy urzędnicy i handlujący w Kiachcie. Dyrektor oświadczywszy mu przez tłumacza powitanie z powinszowaniem szczęśliwego przybycia, podziękował za przyjacielskie z państwem naszym związki, które on wszelkimi sposobami stara się utrzymać. Wan ze swej strony, w nader pochlebnych wyrazach oświadczył wdzięczność, iż pod rządem jego wszystkie handlowe interesa odbywają się tu po przyjacielsku i pomyślnie; oświadczył też życzenie, iżby i na dalszy czas trwały również przyjacielskie związki. Potem Dyrektor i wszyscy urzędnicy zostali zaproszeni, ażeby usiedli, i w czasie rozmowy Wan z Dyrektorem przyniesiono podarunki naprzd dla niego, a potem dla wszystkich urzędników. W rozmowach tych godnem uwagi było, że Wan, mówiąc o wstąpieniu na tron terazniejszego Cesarza Chińskiego, żądał, ażeby wyrażnie było poleceno P. Dyktorowi, pojechać do Pekinu z powinszowaniem. Ze

strony P. Dyrektora przyniesione zostały dla Wana chleb, sól i podarunki. Wan między innemi oświadczył P. Dyrektorowi, iż bardzoby życzył sobie osobiście go odwiedzić, ale z przyczyny żałoby po zmarłym ich Cesarzu, którego synowicę ma za sobą, dopełnić tego nie może; lecz dzieci jego nie omieszkają odwiedzić Pana Dyrektora, które też dnia następnego były u niego na obiedzie. — Czwartego dnia zaproszeni byli Dyrektor, wszyscy urzędnicy i handlujący w Kiachcie na obiad do Wana, do namiotów o wiorst 8 od Maymaczy rozbitych. Po przebyciu tam, wszystkich ich przyjął Wan nader przyjaźnie, na nowo obdarzył i dawał obiad, ku końcowi którego Wan pożegnawszy się z gośćmi, poszedł do swego namiotu dla spoczynku, a dzieci swe zostawił dla kończenia obiadu z Dyrektorem i innemi urzędnikami. Podczas obiadu grała Roscyyska muzyka. Dzieci Wana były z niej bardzo zadowolnione, i po przyjacielskiej rozmowie z P. Dyrektorem, trwającej więcej godziny, powrócili do namiotu, a potem wszyscy przy odgłosie muzyki udali się do namiotu Wana, któremu Dyrektor z urzędnikami podziękował za ujęcie. Przed namiotem grała muzyka, która się bardzo podobała magnatowi Chińskiemu. Nazajutrz rano Wan miał wyjechać na powrót do Urgi. Po rozmowie przyjacielskiej i po zaręczeniu sobie wzajemnej pomocy i utrzymywania związków handlowych między obudwoma Państwami, pożegnał się z Dyrektorem, obiecując przybyć tu w roku przyszłym.

*Ze Lwowa d. 3 Października.*

C. K. Rząd krajowy podał do umie-

szczenia następujący

*C. K. List Otwarty.*

My Franciszek I. z Bożej Łaski Cesarz Austriacki, Król Jerozolimski, Węgierki, Czech, Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Krascy, Sławonii, Galicyi, Lodomerji i Ilirji; Arcy - Xążę Austriacki, Xiążę Lotaryński, Salzburgski, Styryjski, Karantyi, Karnoli, Wyższego i Niższego Śląska; Wielki Xiążę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski, Uxiążęcony Hrabia Habsburgski i Tyrolski &c.

Wszem w obec i każdemu z osobna wiernym Nam miłym i w powszechności wszystkim poddanym Stanu: Kralatów, Magnatów, Rycerstwa i Mieszczan w Naszych Królestwach w Galicyi i Lodomerji wraz z Bukowiną, oświadczamy Łaskę Naszą Cesarzowsko Królewską, uwiadomając niniejszym najłaskawiej, że z ważnych i powszechnego dobra dotyczących się powodów, skłoniliśmy się zwołać Sejm w tych Królestwach i takowy przeznaczyć na dzień 15 Października r. b.

Aby więc ten Sejm ku pożądanemu wzrostowi tak tych Królestw, jako też powszechnego dobra należycie mógł postępować i osiągnąć cel i koniec zamierzony, nakazujemy przeto wiernym Nam i najposłusznieszym Stanom Królestw Galicyi i Lodomerji, tudzież i Bukowiny, wszem w obec i każdemu z osobna najłaskawiej i nieodzownie, by na dzień wyżej wyznaczony, a to w wieciorz wprzód we Lwowie znajdowali się, a potem w dniu następującym zrana, w miejscu, przez Nasze Królestw rzeczonych Przydiom krajowe wyznaczyć się mającem, pewne i nieawodnie zebraлися, tamże propozycje Seymowe i to co Naszem



mieniem przełożyć zlecimy z nayanien-  
izem posłuszeństwem wysłuchali, a przy-  
jąwszy to wszystko do wiernych serc  
swoich, takowe powzięli postanowienie,  
jakiego Nasze, oraz w powszechności Kró-  
lestw Gallicyi i Łódromeryi wraz z Buko-  
winą, i ich własne potrzeby wymagała,  
jakieby odpowiedziało nayskawkiznemu  
Naszemu zaufaniu, którego niniejszymi  
nowy im dowód daliśmy.

A chociażby który z wiernych Nam  
naysposłusznieszych Członków Stanowych  
dla ważnych przeszkód na Seymie zsy-  
dować się nie mógł, obecni iednak zupeł-  
ną moc stanowienia mieć mają, a nieo-  
becni zarównu z obceni do dopełnienia  
tego wszystkiego będą obowiązani. Nasze  
zaś Królewskie miasto Lwów ma stósow-  
ną do Konstytucyi Stanowej liczbę osób  
dostatecznie umocowanych na pomienio-  
ny Seym wysłać.

Dan w Naszem Cesarzkim głównem  
i rezydencyjnalnem mieście W iedniu dnia  
3 miesiąca Września roku 1821, a gotym  
panowania naszego.

*Franciszek (L. S.)*

*(Następują inne podpisy.)*

*Z Paryża d. 3 Października.*

Xże Bordeaux w domu obchodu ie-  
go urodzin pokazany był z okien Tulle-  
ries zgromadzonemu ludowi, który go ra-  
dosnymi okrzykami powitał. Kommissyia  
trudniąca się zakupem państwa Chambord  
dla tego Xcia wezwala także do składki  
radę departamentu Sekwany i Oassy; lecz  
ta odpowiedziała, iż niema prawa na-  
kładać na obywatelów podatku; ale na-  
leży udać się do izb prawodawczych o  
potrzebne pieniądze na zakup i utrzyma-  
wanie tego szlachatnego gmachu.

Xże de la Chatre miał zaraz po swo-  
im z Kacie powrocie długie u Króla postu-  
chanie, na którem zdał mu sprawę z swo-  
iego poselstwa.

Podług listu w dzienniku Sporów P.  
St. Raymond umieszczonego z Caen, zmar-  
ła Królowa Angielska, owczesna Xiężna  
Wallii przybyła d. 6 Czerwca 1816 do  
Stambułu i bawiła tam dni 12. Podczas  
tego bawienia wyrobiła sobie po wielu tru-  
dnościach, iż mogła widzieć się z Sultanką  
Walidą, urodzoną w Nant Francuzką,  
która z Martyniki dostała się do seraju.  
Widzenie to nastąpiło w pokoju seraju i  
Królowa przebrać się musiała po Turecku.  
Rozmowa była długa i przez poufalskość  
Walidy nader interessująca. Sultanka u-  
bierała nad utratą Europejskich zwy-  
czajów i rozstaniem się na zawsze z oycz-  
zną i rodziną swoją. Królowa przyrzeka-  
ła iey wywiedzieć się o iey krewnych w Mar-  
tynice i donieść iey potajemnie. Walida  
zaś zapewniła, iż poleci ją Baszom przez  
których prowincye do Jerozolimy przejez-  
dzać będzie, a szczególniey bratu swojemu  
Wielkorządcy Egiptu Mehemed Ali Bas-  
szy, którego panowanie rozciąga się do  
Syrii i Arabii. Obie Monarchie rozstały  
się z rozrzewnieniem. D. 17 Czerwca gdy  
Xiężna Wallii wsiadła na okręt, dla uda-  
nia się w dalszą drogę do Jerozolimy, na-  
zajutrz rano nim okręt podniosł kotwice,  
przybył nań pieczętarz z podarunkiem od  
Sultanki złożonym z szalów Kaszemirskich,  
bogatych materyy, woniów, szpilek na  
głowę, pereł i drogich kamieni w wartość  
około 45,000 piastrow.

Przez byiego Kommissarza woje-  
nego Soulliers w świątyni Tentyra w Egipcie  
odjęty Zoadyk przywieziony teraz został

de Marselli i będzie tu przyprowadzony. Waży on 40,000 funtów. (Waga ta może być rzetelną, jeżeli z całym kamieniem, na którym był wyryty, wyięty został.)

Król Angielski wysiadając do Kales miał na sobie order Francuzki S. Ducha.

Gazeta Marselijska z d. 25 z. m. zapewnia, że tam wcale nie ma żółtej gorączki. Rząd iednak rozkazał podwoić kordon od granicy Hiszpańskiej, dla zabezpieczenia się przeciw tej chorobie.

D. 30 z. m. Książę i Księżna Angouleme znajdowali się na ćwiczeniach artylerji w Vincennes, gdzie nowy młodziarz Podpułkownika Trumilly trafił strzałą do wystawioney na cel beczki.

Generał Dufon został tu w swoim mieszkaniu od własnego krewnego bylego oficera kirysserów Druault zabityczonapałniony i siedem razy nożem pchnięty. Żyje jeszcze. Zboyc, który chciał się z pistoletu dwiema kuliemi nabitem zabić, został pchnięty i do więzienia zaprowadzony.

Dla uczących siętu młodychGraków, którzy swej uczuzy nie dostają teraz żadnego wsparcia, otworzona została składka.

Wielkorządca Egipski zakazał także dostawy żywności Grekom.

Wszystko okazuje (wyraża Monitor pod napisem z Wiednia) że spokojność na wschodzie Europy przerwana nie zostanie. Spokojne uczucia Austriackiego gabinetu trafiły do serca Wielkiego Rosyjskiego Monarchy.

W Smirnie obchód publiczny przez Francuzów imienia Króla swolego nie dopat z strony Turków żadney przerwy, chociaż nie był wojskiem zastępowany.

## 2 Londynu d. 5 Października.

W akcie, przez który Domowi Hanowerskiemu nasz tron zapewniony został, położony jest warunek: że Król bez pozwolenia Parlamentu nie może z państwa wysiedzać; lego za Jerszego igo jeszcze został ten warunek uchylony. On i Jerszy agi odwiedzali często Niemieckie swoje kraie; pierwszy w r. 1720, a drugi w 1745 zostali śpieszno dla zaburzeń do Anglii powołanymi. Pierwszy umarł nawet w drodze do Osnabrücku.

Pocztowy statek Francuzki, na który w Kales przesiadł Król, tak mocno uderzył o Królewski okręt, iż czapka podróżna spadła Królowi z głowy w morze. Gdy Król szedł potem po wschodach portowych na ląd, zerwał mu wiatr drugą czapkę, ale schwytał ją jeden z obecnych Francuzów i hojnie zato wynagrodzony został. W Niderlandach nie przyjmowa lud z takim zapalem naszego Monarchy jak we Francyi. Na polowisku Waterloo powtórzyły woyska Niderlandskie wiego obecności broty bitwy.

W Londyi żyje Goletni Nial O'Connor, potomek dawnych Królów Irlandskich domu Ulster, który co niedziela udaje się z powagą Królewską do Kościoła swej wsi. Zostawiają temu starcowi ię pociechę.

W tygodniu, który zakończył się d. 22 Września, cena średniego przecięcia kwarteru pszenicy była 63 szylingów i 19 penców, później bardziej jeszcze spadła i piżma nadziei, żeby dowoz ten z zagranicy był dozwolony. Więcey atoli jest podobieństwa, że porty dla dowozu owia i ięzmiędia otworzone zostaną, ponaj-



wał ceny ich podgórzą się znacznie i na-  
głe.

Tutejszym Lordem Prezydentem na  
rok następny obrany został Ławnik Ma-  
gusy, haudlujący papierem.

D. i b. m. sprawujący interessa Pru-  
skie, Baron Maltzahn, udał się w towa-  
rzystwie F. Rothschild i Pisarza Bonet do  
banku i złożył za 60,500 Fs. obligacy  
Pruskich, pochodzących z zaciągniętych w  
r. 1818 przez P. Rothschild pożyczki.

Jedno z pism tutejszych, mówiąc o  
spokojnem stanie rzeczy między Rosyją  
i Turcją, wyraża między innem: "Bez  
najmniejszego uzbrojenia i bez innej  
bronii, iak argumentów, zapobiegła An-  
ghlia wojnie, która rozszerzyć się mogła  
na całą Europę. Żadne inne Mocarstwo  
nie potrafiłoby tego dokazać, i bez proz-  
bocji stużąc przynac Anglii można sta-  
wić, iż bez jej zezwolenia żaden wojenny  
wysztet w Europie nastąpić nie może.  
Jest to tem więcej zastanowienia godnem,  
że Anglia jest jedynym rządem, który  
zaraz po kokotu zmniejszył woyskową  
swoją siłę; lecz to zmniejszenie nie osła-  
biło jej potęgi, owszem zmocniło, i za-  
graniczne Mocarstwa wiedzą dobrze, że  
im Anglia oszczędniej używa swoich żró-  
deł, tem z większą tęgoscia działać mo-  
że."

Xże Wellington powrócił już tu z sta-  
łego ładu.

Hrabiowie Bertrend i Moniholon o-  
znaymili w gazecie tutejszey Goniec, że  
wszystkie pisma, iako to: Rękopisma z  
wyipy S. Heleny, Myśli, Sentencye, Pa-  
miętniki i t. d. Napoleon prze siebie sa-  
mego odmalowany, Wiersze i t. d. nie są  
Przez niego pisane, ponieważ żaden z

jego rękopismów nie został nikomu udzie-  
lony.

P. Green, który podczas koronacyi  
Króla odbył tu napowietrzną podróż, pu-  
ścił się wczoraj w swoim balonie z Brigh-  
ton. Wiatr zaniósł go na morze i upadł  
na nie. Na jego szczęście powracał z  
Dieppy pocztowy statek, który posłał  
zaraz łódź i wyratował go wraz z balo-  
nem.

Przybyły na powrót do Hull okręt  
Fama donosi o nader pomysłem użyciu  
Kongrewskich rac przy połowie wielory-  
bów. Przez te race zabiane są lub przy-  
najmiej tak ciężko ranione wieloryby,  
iż można je bez trudności chwycić.

Król nasz odbywa powiększey częsci  
podróż bez wszelkiej eskorty. Ofiarowanym  
mu przez kray Francuzki eskort jazdy nie  
przyjął. Donoszą iako osobliwszą oko-  
liczność, że Jenerał Cambronne, który  
dowodził w bitwie pod Waterloo gwar-  
dyami Francuzkami i wyrzekł te pamięt-  
ne słowa: "Gwardyie umrze, ale się  
nie podda!", wyznaczony był do towa-  
rzenia naszemu Królowi na czele ho-  
porowej straży do Lill, spadł z konia i  
mocno się skaliczył.

Dziś o godzinie 1 zpołudnia na ra-  
tuszu Southwark odbyło się pod prezy-  
dencyją P. Wetherstone zgromadzenie przy-  
jaciół Jenerala Roberta Wilson. Ławnik  
Wood odczytał od niego list, w którym  
dzięknie swoim ebieraczom (jest bawiem  
członkiem Parlamentu) za ich przychyl-  
ność, lecz pieniężnego wsparcia nie przyy-  
muje. Nierazki P. Rolland odczytał pro-  
jekt do uchwały, w którym chwalił po-  
stępowanie Jenerala Wilson, naganiał ie-  
go prześladowanie, radził publiczne wyo-  
żenie obywateli Londyńskich i otworze

nie dla niego składki. Projekt ten przyjęty iednomyślnie został. Prezes doniósł oraz, że już 1400 Fs. jest podpisanych.

Mówią, iż rząd ugodził 10 ładunków drzewa mahoniowego na budowanie okrętów, ponieważ drzewo dębowe drożey przychodzi, a mahoniowe ma jeszcze tę zaletę, że mniej podlega stoczeniu robaków.

W Edinburgu zaczęto nocną porą oświecać gazem tarczę zegaru wieżowego, co przedziwnie się uduje (w niektórych Włoskich miastach dzieje się to od 30 lat i może i powinno być wszędzie zaprowadzonem.)

Z Monte-Video donoszą pod d. 1 Sierpnia, że ta prowincya Hiszpańskiej Ameryki oświadczyła się za należąca do Królestwa Brazylijskiego. D. 15 lipca zwołanemi zostali reprezentanci ludu, dla rozważenia czyli lepiej jest przyłączyć się do Brazylii lub zaprowadzić własny niepodległy rząd. Wypadkiem ich naradzeń było przyłączenie tej prowincyi do Królestwa Brazylijskiego, pod warunkiem żeby ostatnie utrzymywał zawsze 6000 woyska dla iey obrony. Woyska Portugalskie, które osadzały tę prowincyą, znajdowały się już na okrętach, dla odptynienia do Rio-Janeiro, ale gdy uchwała reprezentantów ogłoszona została, cofniono je zaraz z okrętów. Woyska nie były wcale z tego kontente, gdyż utraciły nadzieję odebrania zaległego 23miesięcznego żołdu. Uzbrojone postąpili d. 24 lipca w nocy pod miasto Monte-Video i żądały by być wpuszczonemi. Odmówiono im tego i gdy zabierali się do wyłamania bramy, przybył naczelny ich Wódz Jeneral Lecor; lecz zamiast usłuchania iego rozkazów, opsy-

ły go przekleństwa i żądały zaległego żołdu. Jeneral Lecor uspokoił je przecieź przyrzeczeniem, że go za miesiąc odbiorą. Lecz jeżeli nie potrafi dotrzymać słowa, co stał wojenny kassy i skarbu Monte-Video czyni podobnem, lękać się należy nowego powstania żołnierzy.

*Z Madrytu d. 20 Września.*

D. 17 b. m. wybuchnęła tu burza, której oddawna się lękano. Klub Fontana postanowił, aby wizerunek Riego niesiony był w tryumfie przez ulice miasta. Rząd chcąc temu zapobiedz, posłał do klubu Alkada dla uwięzienia wnoszącego to postanowienie, niejakiego Mac-Croon. Alkad został znieważony i wymierzono przeciw niemu sztylet, tymczasem Mac-Croon uszedł. Cywilny gubernator San Martin wydał potem odezwę, zabraniając processyi z wizerunkiem Riego, ponieważ publiczne processye po mieście nie czynią się nawet Bogu. Wydał oraz rozkaz uwięzić właściciela kawiarni Fontana i klub zamknąć. Tymczasem zebrało się kilkanaście kup ludu. Woyska stanęły przed Fontaną i patrole przechodziły po ulicach; jazda obywatelska i osady odebrały rozkaz wsiągnięcia na konie. Lud na to nie zważał, i około godziny 5 rozpoczęła się processya z wizerunkiem Riego około stojącego w szyku woyska przy okrzykach: niech żyje Riego, precz z tego nieprzyjaciółmi! Ale gdy nadeszła do milicyi, którą Morillo dowodził położyła iey zaraz konied. Wrzawa była okropna. Lud rzucał kamieniami, lecz został otoczony i rozpędzony, przy czem 5 ludzi zostało ranionych. Porzucono wizerunek Riego, który potem podarty został. Nazajutrz nastąpiło zno-



wu zaburzenie, ale nie opierano się już sił publicznych, krwaczano tylko, że w innych miastach oczekano wizerunek Riego, a tu nie ma być wolno. Gubernator cywilny okazał podczas tych zaburzeń szczególniejszą stałość i odwagę. Pomiedzy uwięzionymi znajdował się młodzieniec który kolegom swoim nazywać się kazał Jpsylantem.

Na Miejsce Riego mianowany jest Alava Jenerałem kapitanem Arragonii.

Wyszedł już akt oskarżenia przeciw osobom, które utworzyć chciały Rząd Hiszpański. Na czele ich znajdował się Villamor, urzędnik rachunkowy w Arragonii. Plan miał być uskuteczniiony przy okrzyku: niech żyje samowładny lud! Po między uwięzionymi znajdował się ma do 12 nieznaniomych Francuzów.

W Sewilli wykradziony został skarb Kościoła katedralnego, który podają do 492,000 realów (23,000 Fr.)

— Dnia 24. —

Król wiechał tu d. 22 w otwartym powozie z swią małżonką przy powszechnych okrzykach ludu. Nie dał się żaden rewolucyjny okrzyk słyszeć i wielu chciało wyłożyć z powozu konie, ale zwierzchność nie dozwoliła, dla uniknięcia nieładu.

Pocieszaiać jest rzeczą, iż pierwszy zamach pospólstwa za nowego gubernatora cywilnego tak dzielnie przytłumiony został, i odtąd panuje tu znowu spokoyność.

Przygotowawcza junta miała d. 21 pierwsze posiedzenie, i prezes zapowiedział, iż posiedzenia nadzwyczajnych Stanów d. 24 b. m. otworzone zostaną.

W kadycie panuje najlepszy stan

zdrowia. W Xeres i Puerto Santa Maria pokazała się tylko zwyczajna letnia choroba.

*Z Lizbony d. 14 Września.*

W dziennym rozkazie pod d. 8 b. m. pochwała Król postępowanie wojska podczas politycznego odrodzenia się kraju i spodziewa się, że ciągle także uczucia i takąż karność okazywać będzie. Osadzie tutejszey wyplacany jest żołd zaległy. — Nowy Minister wojenny zrzekł się na czas swojego urzędowania dalszego postępu w wojsku.

Stany trudnią się jeszcze zawsze urządzeniem rady stanu. Arcybiskup Bahii żądał, aby rada stanu podawała kandydatów na biskupstwa szczególnie z plebanów, ponieważ ci są najgodniejszymi duchownymi. Mianowanie jenerałów nie rada stanu, ale wojenna ma proponować. Prawa radców Stanu rozciągają się tylko do ich osób. Przeciw wnioskowi wyznaczenia każdemu z nich po 10,000 krusadów roczney płacy, zaszedł opór: dali się nawet słyszeć głosy: że dosyć będą mieli po 1500 krusadów, uchwalono jednak dla każdego po 4500. — P. Ferrao doniósł Stanom, że Patriarcha Lizboński, który z kraju wygnany został, prawie proszącym chlebem żyje we Francyi, co nie zgadza się z powagą narodu Portugalskiego, zwłaszcza, iż ten Prałat uwiedziony został przez otaczające go osoby. — Bractwo S. Cecylii w Lizbonie doniosło Stanom, iż dowiedziawszy się, że pewny kapelmajster żąda za mszą muzyczną d. 15 b. m. w rocznicę połączenia się junt Oporto z Lizbońską 600,000 reisów, one ofiaruje bezpłatnie grać tę Mszę. Stany oświadczyły, iż z ukontentowaniem

sluchać będą muzyki, a z ofiarą odesłali proszących do rządu.

Bank w Rio-Janciro został znowu o-kradziony, do czego miał należeć sam dy-rektór i niższy urzędnik. Główny kassier uciekł i bank zamiast 20 mill. reisów, ofia-ruje 4 1/2 wypłacić.

*Od granic Tureckich d. 18 Września.*

Listy z Saloniki pod d. 23 Sierpnia donoszą, że Basza Turecki prawie wszyst-kich tamtejszych kupców Greckich kazał uwięzić, mieszkania Greckie oddał na ra-bunek janczarom i żydom, którzy potem do Kościołów wtargnęli, i po znieważe-niu świętości wszystkie naczynia złote i srebrne zabrali na rzecz Baszy, wszel-kiego rodzaju zemstę na Chrześcian wy-warli i nawet niektóre ulice zapalili. Kon-sul Rosyjski ratował się wcześniej z tam-tąd na okręt Europejski. Przybyła do Belgradu karawana przywiozła wiele na sprzedarz z zabranych z Kościołów Salo-niki kosztowności.

Oba przez Tureckiego korsarza zra-bowani Austriackich okrętów Kapitan Florio i Berneticz zostali przez Francuz-ką fregatę odbitemi, która odebrała kor-sarzowi zdobycz i zaprowadziła go po ukaranie do Smiray.

Podług listów z Zante Xże Maurocor-dato uznany miał zostać od środkowego w Morei rządu i rady wojennej na Jdrii naczelnym wodzem w Epirze i udał się zaraz na miejsce swojego przeznaczenia. Ma on przy sobie wiele Francuzkich i Niemieckich officerów, których z Marse-lli przywiózł.

Z Stambułu piszą pod d. 10 Września, że Xże Karol Callimachi, który miano-wany był nowym hospodarem Włoskiem,

został w miejscu twórego wygnania ścię-tem i całą jego rodzinę wyduszono. Ta-kiż los spotkał skazaną na wygnanie Hra-binią Bogdan, najstarszą jego córkę. Mąż iey, którego cyciec w Rzymie żyje, zo-stał z iey ręk wyrwany i uduszony, obo-je iey niemowląt uduszono na iey łonie, nakoniec oncy samey wykluto oczy, w pakowano w wór i utopiono. Dwadzie-ścia innych bogatych Greków utraciło ży-cie z Xiążęcą tą rodziną. Lubo tego Xża strzegło 300 janczarów, obwiniony zapew-ne jednak jest o nowy spisek.

P. Hammer wyraża w nowem swoim piśmie: "Konstantynopol i Bosfor", opi-sując administracyją Turecką: "Kupiec obwieszony przed swoim sklepem, kor-sarz przed swoim okrętem, Patriarcha przed swoim Kościołem, Reis-Effendy przed kancelaryją stanu, tłumacz przed wysoką Portą lub przed bramą Ministra, oto są stereotypy roczników tego pań-stwa.,,

*Z Bremy d. 6 Października.*

Gdy dowiedzieliśmy się od P. Thiersch w Minchen, iż rząd zabronił mu daley trudnić się sprawą Greków, przeto za-trzymaliśmy nie odesłane jeszcze od 4 Września zebrane ze składek 161 tel: 49 gr: i składamy je w banku na prowizyją, tak iż każdego czasu odebrane być mó-gą dla wsparcia zbiegłych i nieszczęśli-wych Chrześcian. Wspieranie ogółoco-nych rodzin nie może się nazwać rzeczą nie prawą, ani mieszaną się do polityki. Podpisani znajdują zapewne sposobność użycia złożonych darów na cel przezna-czony.

*Bracia Jk en.*



# DODATEK

DO N<sup>ro</sup> 84.

# GAZETY KRAKOWSKIEY

KRAKOWA DNIA 21 PAZDZIERNIKA 1821 ROKU W NIEDZIELĘ.

*Z Wiednia d. 12 Października.*

Ostrzegacz Austriacki zawiera następujące z Turczach doniesienia:

Przez wyszły d. 17 Września z Zante i do Tryestu przybyły Austriacki okręt Kapitana Alimonda, odebraliśmy wiadomość, że Turecka flotta pod brzołami Morei przy Koron zarzuciła kotwice, wysadziła na ląd 7000 wojska i twierdził tę w żywność opatrzyła. D. 13 Września popłynęła stamtąd na przedporcie Zante, a d. 15 udała się w kierunku zatoki Lepanto ku Patras, w celu jak się zdaje wysadzenia tamże wojska i żywności. Przez zeznanie rzeczzonego kapitana potwierdziło się także, iż zbrojne Greckie okręty udały się dla naprawienia do portów Hydry, Ipsara i Spezia przez co ułatwione zostało działanie floty Turckiej. — Powyższa wiadomość potwierdza się także z Liworna. W pisanym z tego miasta liście pod d. 28 Września wyrażono: "Przez przybyłe z Malt i Zante okręty odebraliśmy następujące doniesienia: Turecka flotta z 34 okrętów, to jest 3 liniowych, 4 fregat, 2 korwet, resz-

ty brygów i przewozowych okrętów złożona, zarzuciła d. 14 Września na przedporcie Zante kotwice. W liczbie tej floty znajdowało się eskadra Baszy Egipskiego, która odznacza się szczególnie dobrą postawą. Część tej floty odpłynąć miała d. 15 do zatoki Lepanto, a reszta wraca do Milo, dla złączenia się z 10 innymi Turckimi okrętami i walczenia potem przeciw Greckim flotom na Archipelagu. Słychać, iż ta flotta przy wypłynięciu z Rodus rozproszyć miała strącając ją Grecką flotę i część jej zniszczyć, co jednak potrzebuje potwierdzenia.

Podług najnowszych doniesień z Multan warowny zamek Secku (niedaleko Namz), w którym zamknęła się reszta powstańców pod Kapitanami Jordaki i Pharmaki, został d. 24 Września po kilkudniowym bombardowaniu przez wojska pod Sahh Baszą zdobyty i wszyscy znajdujący się tam powstańcy, powiększywszy części Albanczykowie, zostali wyciętymi, wyjąwszy obu powyższych dowódców, których jako jeńców do Stambułu odesłano. Przez uporczywy opór powstańców

rozłarci janczarowie zabili zarówno winnych i niewinnych. Ziażdzące się nawet w klasztorze Mnichy nie były oszczędzone, i okrutny ten postępek tak dalece przstraszył i ich braci w okolicznych klasztorach, iż wszyscy opuścili klasztory i ratowali się ucieczką. Dwieście przebyło ich w granice Cesi Austriackie, gdzie przyjętemi zostali i znaleźli opiekę.

Przez opanowanie powyższego zamku wraz z klasztorem zniszczona została reszta powstańców, wyjąwszy matę kupysnujące się jeszcze na granicach Bukowiny, i spodziewać się należy, iż ukończą się gwałty i przywrócone zwolna zostaną spokójność i porządek w nieszczęśliwych tych prowincjach.

Niemiecy przerażające są doniesienia, któreśmy przez Zante z Morei odebrali. Oprócz Napoli di Malvasia przymuszony także był zamek Navarino poddać się Grekom zgięci przed nadejściem floty Tureckiej; obu tych miejsc ośladom Turckim nadali Grecy kapitulacyię, ale w trzy dni po złożeniu broni przez Turków aliameli Grecy umowy i zdradziecko ich wymordowali.

#### *Z Włoch d. 2 Października.*

NN. Królestwo Sardynsky Karol Felix i Maryia Chrystyna wyiechawszy d. 29 Września z Modeny na powrót do państw swoich, przybyli dnia wczorajszego po południu do Alessandryi, przy wystrzałach z dział i ręczney broni i wystąpieniu całej Austriackiej osady, pomiędzy której szeregiem zalechali, w towarzystwie tamtejszego wysokowego Gubernatora Feldm. por: Hr: Lillenberg, do swojego pałacu, gdzie od duchowieństwa i władz cywilnych powitaniem zostali, a ziadłszy o-

biad, udali się w dalszą drogę i nocowali w Goyone. W wszystkich miastach przez które z Modeny przejeżdżali, czynili im woyska Austriackie honory i na ich przyjęcie ziechał do Placencyi C. K. Feldm. por: Hr: Bubna.

Do Neapolu nadeszło d. 11 Września tel-gr fiż zae doniesienie, że w Palermo wybuchnął okropny rękosz, i powstało zawraz woysku Austriackiemu posilki do Syccylii.

#### *Z Hanoweru d. 8 Października.*

Dziś po godzinie 3 zpołudnia przybył N. Król paż do zamku Herrhausen. Zrana jeszcze nieliczona moc okazałych powozów i mnóstwo piechotnych ludzi zajęły na godzinę drogi od zamku lipową przechadzkę. Gościnnie doleżący ztąd o dwie godziny drogi wsi Stöcken zapelulony był powozami z pięknie ubranymi Damami i konnemi widzami, a wzgorza okrywały tłumy ludu. Wzyskich oczy zwrocone były na jeden punkt. Nakoniec wystrzały z dział zapowiedziały zbliżanie się Monarchy. Przed wsią Stöcken stały trzy pułki piesze z rozwiniętymi chorągiewkami, i tu Xiążęta Kambriigi i Kumberlandyi na czele jenerałów i okazałych jeźdźców przyjęli N. Brata swego. Orszak ruszył potem naprzed przy ustawicznych okrzykach: Hurah! Król iechał z odkrytą głową i na wszystkie strony się kłaniał; tą sama rad sę, która ożywiła Hanoweranów, wydawała się na jego twarzy. Oddział piękno-go pułku kierysserów gwardyi stał przed zamkiem i przyjął Monarchę polową muzyką. Przy wystrzałach z dział i nieprzezyrzanych tłumach ludu nietylko z stolicy, ale i okolic iechał Król do zamku przodków swoich. Jak tylko J. K. Mość



z poziomu wyłaził, wywieszoną zaraz została na szczycie gmachu chorągiew Królewską z herbem Hanowerskim w niebieskiem, czerwonym i żółtem polu. Na dziedzińcu zamkowym, do którego każdemu wolny był przystęp, stali w paradye grenadierowie gwardyi. W kwadrans pokazał się J. K. M. prowadząc obie swoje siostry za ręce, w towarzystwie swoich braci, z ganku ludowi. Długo trwały po-

wszechnie okrzyki, i widok uprzejmego i łaskawego Monarchy nigdy nie wygaśnie w sercach Niemieckiego ludu i przeydzie do jego potomków.

## TEATR NARODOWY.

We Czwartek, to jest: dnia 25 Października, daną będzie Komedya w 4 aktach, pod nazwiskiem: *Zamieszanie w Lodzie*. Poczmy nastąpi Opera w 1 akcie, pod nazwiskiem: *Dwa słowa*.

## DONIESIENIA.

Pisarz Trybunału I. Instancyi Wolnego Miasta Krakowa i jego Okręgu, stósownie do Art. 682 kod. Post. Sąd. wiadomo czyni, iż Woyciech Alexander Skórczyński Kłobornik Sądowy na mocy ugody w Sadzie Pokoju Wolnego Miasta Krakowa Okręgu II, dnia 15 Sycpnia 1820 między Alexandrm Dudzikiem z jedney, a Jakobem Sokolowskim i Franciszką Sokolowską córką jego z drogiej strony nastąpioney, kto a Jakób Sokolowski i Franciszka Sokolowska sumę dukatów 67 w srebrney Kurant monacie Alexandr w Dudzikow, dłużnemi bydź wyznali i takową solidarnie trzem ratam, z których pierwszą w dniu 1 Października 1820 roku, druga w dniu 1 Maja 1821 roku, zaś trzecią w dniu 1 Sycpnia 1822 roku przypadała zapłacić, pod utratą dobroci reystwa poddałtu w razie uchybienia terminu zobowiązali się z gotową exekucją, stronie to jest: Jakobowi Sokolowskiemu i Franciszce Sokolowskiej na Kazimierzu przy Krakowie pod L. 182 w Gminie Vlcey mieszkającym na czele wezwania exekucyjnego w dniu 19 Maja r. b. przez Wóznego Woyciecha Sandorskiego prawnie wręczony, wziął w dniu 4 Maja roku bieżącego dom, na Kazimierzu przy Krakowie za wielką bramą frontem u ulicy Nadszańskiej, tyłem zaś pod mur Miasta przy czeplony pod L. 182 w gminie Vlcey Wolnego Miasta Krakowa Okręgu II gmin stojący, ziedney z domem dłużnika Jakóba Sokolowskiego z drugiey zaś strony z domem Ostackiego graniczący, Jakóba Sokolowskiego i Franciszki Sokolowskiej dziedziczy, a to na zaspokojenie Summy 67 dukatów z powyższej ugody Alexandrowi Dudzikowi handlem drzewa trudniącemu się w mi. Chelmie Szląsku Pruskim zamieszkałemu, należący się. Przedarz tego domu imieniem zajmującego, przez pełnomocnika swego Star. Marka Abrahamowicza Kuca na Ludwinowie w mieście Podgórzu Galicyi Austriackiej mieszkającego, czyniącego, popiera Józef Jankowski Adwokat przy ulicy Szczepańskiej pod L. 369 w Krakowie mieszkający. Lokatorami w zajętych domu są Star. Abraham Goldzwer zajmujący izbę i komnatę, Sokolowski z żoną i córką, i Star. Salomona Hele trzymająca Kramk. — Kopie protokółu zajęcia, Jakóbowi Mieluszewskiemu Pisarzowi Sadu Pokoju Okręgu II. W. M. Krakowa, Maciejowi Mydlarskiemu Wóytowi Gminy Vlcey, Jakóbowi Sokolowskiemu i Franciszce Sokolowskiej w dniu 19 Maja r. b. wręczonemi są. Oryginał protokółu zajęcia w Akta hipoteczne W. M. Krakowa Vol. III. księgi zajęcia na karcie 177 N. 31 dnia 11 Czerwca r. b. a w Akta Rancellaryi Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa w księgę II. zajęć nieruchomości pod L. 76 od strony cy 663 do 666 w dniu 25 Czerwca r. b. wciągalonym został.

Po odbytych warunkach Licytacji sprzedarzy domu zajętego, termin do usku. teczności licytacji przygotowanej na dzień 23 Października r. b. jest wyznaczony. Cena zajętego domu na pierwsze wywołania w summie 1600 złp. jest ustanowioną. Chęć licytowania mający, w dniu wyżej wymienionym na Aud. Tryb. I. Inst. W. M. Krakowa przy ulicy Grodzkiej pod L. 106, zechną się znajdować. — W Krakowie d. 1 Października 1821 r.

Kulischowski, Pisarz.

Pisarz Trybunału I. Inst. W. Miasta Krakowa i J. O. podaje w myśli art. 682 K. P. S. do publicznej wiadomości, iż Dom murowany z Ogródem przyległym przy Krakowie na Przedmieściu Kleparz w ulicy Długiej w Gminie VII. W. M. Krakowa Okr. I. pod L. 94 leżący, graniczący od wschodu z ulicą Długą, od południa z Domem Ur. Piotra Chachulskiego, od zachodu z ulicą Biskupią, a od północy z Domem Ur. Stanisława Żelazowskiego, do UUr. Stanisława i Józefy Gędzierskich Małżonków OO. M. K. należący, na żądanie Pani Felicyny z Brodzińskich Stotarskiej z upoważnieniem Męża swego P. Wincentego Stotarskiego O. K. P. działającego, prawcy Sukcesorki po ś. p. Salomei Brodzińskiej wdowy pozostałej, w Królestwie Polskiem w wsi Strzyżowicach-Obwodzie Olkuskim Woiewództwie Krakowskiem zamieszkałej, a do tej czynności w Krakowie przy ulicy Kanonowej pod L. 126 u W. Michała Strożckiego Adwokata Sądowego, od której także stawać i popierać będzie, zamieszkanie osobna mającej, przez publiczną licytacyą sprzedanym zostania, a to na zaspokojenie summy Złr. 557 r. 14 z prowilizyą po 6 od 100 roczną do wypłaty należney w roku 1802 dnia 21 Października z depozytu Sądowego powziętej, i na tymże Domu in Actis Mag: Cracov: libr 6 Transact: perp: pag: 490 Nr. 496 dnia 30 gbr: 1811 roku zahypotekowanej z mocy Wyroku Wyż. Sądu Apellacyjnego W. M. Krakowa II. O. dnia 14 Maja 1818 r. między UUr. Stanisławem i Józefą Gędzierkimi Małżonkami z jednej, a Salomeą Brodzińską wdową z drugiej strony zapadłego, do przdaży Domu rzeczonoego upoważniającego

Zaigęcie tego Domu w dniu 23 Czerwca r. b. 1821 rozpoczęte, a w dniu 25 t. m. i r. ukończonem zostało przez Ur. Tomazsa Jarzyńskiego Komornika Sądowego, którego kopie stosownie do przepisów prawa UUr. Stanisławowi Gędzierkiemu Dozorcy i Józefie Gędzierkiej małżonkom Debetom, P. Wincentemu Kaspryckiemu Wójtowi Gminy VII. właściwey, P. Alojzemu Filipowiczowi Pisarzowi Sądu Pokoju O. I. W. M. K. w zyskiskim w Krakowie zamieszkałym przez Wójcę Stanisława Jastrzębskiego przed zarejestrowaniem wręczone zostały.

Tenże Protokół zaigęcia w księgi Hypoteczne W. M. K. I. O. Vol. III. A. Z. dnia 3 Lipca r. b. na karcie 208 pod L. 27, zaś w Kancellarii naszej Pisarsz Trybunału I. Inst. W. M. K. w Księge II. zaigciów nieruchomości od stronyicy 673 do 675 co dokładnie wpisany został. — W Domu tym całym mieszkała Stanisław i Józefa Gędzierscy małżonkowie dłużnicy.

Pierwsza publickacya warunków sprzedaży Domu tego w dniu 31 Sierpnia 1821 na Audyencyi Wyż. Tryb. I. Inst. W. M. Krakowa odbyła się, a dalze według art. 702 K. P. S. nastąpiły, do przedstanowczey zaś licytacyi termin na dzień 6 Listopada r. b. 1821 godzinę 10 ranną wyznaczony został. Cena szacunkowa Domu tego na pierwsze wywołanie w summie Złp. 5,000 ustanowiona jest. Warunki licytacyi przy zbiorze obłożen w Kancellarii naszej do przyrzeczenia są złożone. — W Krakowie d. 18 Października 1821 r.

*Kuliczkowski, Pisarz.*

W dniu 23 Października r. b. o godzinie 3 po południu w Krakowie przy ulicy Floryjskiej pod L. 530 w Biórze podolskiego Komornika odbyła się licytacya w drodze Exekucyi Sądowej zatradowaych ruchomości jako to: Instrumentów w dobrym gatunku Muzycznych Violin, Altów, Basettli, tudzież Książek, Sukien, Futer, Zegarka, na ołtarz różnych nowych Kapeluszy półkaskorowych, i ordyna ynych, &c. &c. a to za gotową zapłatę. — W Krakowie d. 20 Września 1821 r.

*Henr: Salomonski, Kom: Sąd.*

Dnia 23 Października r. b. o godzinie 10tej ranney na przedmieściu Prasek przy Krakowie w domu pod L. 10 to jest w gmachu XX. Karmelitów, odbyła się sprzedaż przez publiczną licytacyą w drodze Exekucyi sądowej różnych ruchomości jako to: łóżek, stółków, kanap, komody, szafy, stolików, landsaftów, tudzież drzewa na opał w siagach tak twardego jako też i miękkiego, sześć krów i t. p., których sobie takowe życzył zalicytować na oznaczony czas i miejsce z gotowem i pieniędzmi raczy się udać. — W Krakowie dnia 17 Października 1821 roku.

*Tomasz Jarzyński, Kom. Sąd.*